

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	4Obdo/22/2022
Identifikačné číslo spisu:	7614210710
Dátum vydania rozhodnutia:	26.04.2023
Meno a priezvisko:	JUDr. Lenka Praženková
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2023:7614210710.3

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobkyne obchodnej spoločnosti Prvá stavebná sporiteľňa, a.s., Bratislava, Bajkalská 30, IČO: 31 335 004, proti žalovaným: 1/ W. W., nar. X. Y. XXXX, naposledy bytom I., I. XXX/X, 2/ Ing. Y. W., nar. X. T. XXXX, I., I. XXX/X, 3/ Q. W., nar. X. Y. XXXX, I., I. XXX/X, všetci zastúpení advokátskou kanceláriou Advokátska kancelária - Ján Buroci, s.r.o., Spišská Nová Ves, Za Šestnástkou 17, IČO: 50 663 160, o zaplatenie 14 308,65 eura s príslušenstvom, vedenom na Okresnom súde Spišská Nová Ves pod sp. zn. 15Cb/43/2014, o dovolaní žalovaných 1/, 2/ a 3/ proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach zo 4. novembra 2021 č. k. 4Cob/63/2021-259, takto

rozhodol:

I. V dovolacom konaní p o k r a č u j e na strane žalovanej 1/ s právnymi nástupcami žalovanej 1/ neb. W. W., r. I., naposledy trvalým pobytom I., I. D. XXX/X, zomrelej XX. B. XXXX, a to s 1/ Ing. T. W., nar. XX. B. XXXX, V, J. XXX/XX, 2/ W. O., r. W., nar. XX. U. XXXX, D. XXX, 3/ T. O., r. W., nar. X. B. XXXX, U. B. P., Y.. V. XXX/XX.

II. Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Košiciach zo 4. novembra 2021 č. k. 4Cob/63/2021-259 vo výroku I. a v závislom výroku II. z r u š u j e a v e c m u v r a c i a na ďalšie konanie.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Spišská Nová Ves (ďalej aj „súd prvej inštancie“) v poradí druhým rozsudkom č. k. 15Cb/43/2014-215 zo dňa 5. novembra 2020 rozhodol tak, že žalovaní 1/,2/, a 3/ (ďalej len „žalovaní 1/,2/ a 3/“ sú povinní spoločne a nerozdielne zaplatiť žalobcovi sumu 9 329,22 eura s úrokom z omeškania 5 % ročne zo sumy 9 329,22 eura od 23. júla 2011 do zaplatenia, a to v mesačných splátkach po 200,00 eur splatných vždy k poslednému dňu v mesiaci počnúc od právoplatnosti tohto rozsudku s tým, že omeškanie s plnením jednej splátky má za následok splatnosť celého plnenia. V

poradí druhým výrokom súd prvej inštancie v prevyšujúcej časti žalobu zamietol. Tretím výrokom bolo rozhodnuté, že žalobca má voči žalovaným nárok na náhradu trov konania vo výške 30 %, ktoré sú žalovaní v 1/, 2/ a 3/ povinní zaplatiť spoločne a nerozdielne. O výške trov bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnom skončení veci samej.

2. Súd prvej inštancie rozhodnutie odôvodnil tým, že žalobca návrhom, ktorý doručil súdu prvej inštancie dňa 13. júna 2014 navrhol, aby súd zaviazal žalovaných spoločne a nerozdielne zaplatiť žalobcovi 14 308,65 eura s úrokom z úveru a úrokom z omeškania. Tento návrh odôvodnil tým, že na základe Zmluvy o stavebnom sporení č. 1080238303 a Zmluvy o mimoriadnom medziúvere a stavebnom úvere zo dňa 28. februára 2006 (ďalej len „Zmluva o úvere“), poskytol žalobca žalovaným mimoriadny medziúver vo výške 13 443,54 eura, ktorý sa žalovaní zaviazali do pridelenia cieľovej sumy splácať v mesačných splátkach 72,73 eura až do nasporenia 50 % cieľovej sumy a vkladať na účet stavebného sporenia pravidelné mesačné vklady 80,66 eura. Žalobca uviedol, že žalovaní porušili zmluvne dohodnuté podmienky a medziúver prestali riadne a včas splácať, preto žalobca listom zo dňa 27. júna 2011 odstúpil od úverovej zmluvy a vyzval žalovaných, aby do 7 dní vrátili zostatok nesplateného úveru. Žalovaní svoj dlh voči žalobcovi neuhradili.

3. Predmetnému rozhodnutiu predchádza skorší rozsudok súdu prvej inštancie č. k. 15Cb/43/2014-133 zo dňa 20. septembra 2018, ktorý žalobu zamietol, avšak v dôsledku podaného odvolania zo strany žalobcu bol uznesením Krajského súdu v Košiciach č. k. 4Cob/20/2019 zo dňa 9. júla 2019 zrušený v celom rozsahu a vrátený súdu prvej inštancie na ďalšie konanie. Dané rozhodnutie bolo zrušené pre nesprávne posúdenie právnych následkov odstúpenia od Zmluvy o úvere k 22. júla 2011, nakoľko dospel k záveru, že týmto odstúpením od zmluvy vznikol žalobcovi nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia, a preto žalovaní majú žalobcovi vrátiť to, čo im bolo podľa tejto úverovej zmluvy plnené, a keďže žalobca podal žalobu po uplynutí dvojročnej premlčacej doby na vydanie bezdôvodného obohatenia podľa § 107 ods. 1 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka (ďalej len „OZ“ alebo „Občiansky zákonník“). Odvolací súd uložil súdu prvej inštancie, aby v ďalšom konaní posúdil odstúpenie od Zmluvy o úvere k 22. júla 2011 podľa ustanovenia § 506 zákona č. 513/1991 Zb. Obchodného zákonníka (ďalej len „ObZ“ alebo „Obchodný zákonník“), ktorý ako „lex generalis“ sa vzťahuje na odstúpenie od všetkých úverových zmlúv, vrátane spotrebiteľských, pretože ani v Zákone o spotrebiteľských úveroch ako „lex specialis“, nie je upravené odstúpenie od úverovej zmluvy s tým, že následne súd prvej inštancie posúdi, či žalobcom uplatnený nárok na vrátenie poskytnutého úveru s úrokmi z úveru a s úrokmi z omeškania, nie je premlčaný podľa ustanovení § 100 Občianskeho zákonníka, ktoré je potrebné aplikovať na posudzovanie dĺžky premlčacej doby.

4. Súd prvej inštancie po tomto zrušení svojho skoršieho rozsudku odvolacím súdom, spor opätovne prejednal. Súd prvej inštancie mal v konaní za preukázané, že pôvodne žalovaná 1/ ako dlžník a žalovaní 2/ a 3/ ako spoludlžníci uzatvorili so žalobcom ako veriteľom dňa 28. februára 2006 zmluvu o mimoriadnom medziúvere a stavebnom úvere, na základe ktorej bol žalovaným poskytnutý medziúver vo výške 405.000,00 Sk s dohodnutou výškou úrokovej sadzby 6,49 % a s výškou úrokovej sadzby stavebného sporenia 2,90 %. Žalovaní sa zaviazali do pridelenia cieľovej sumy splácať úroky mimoriadneho medziúveru mimoriadnymi mesačnými splátkami vo výške 2.191,00 Sk a na účet stavebného sporenia vkladať pravidelné mesačné vklady vo výške 2.430,00 Sk a po pridelení cieľovej sumy uhrádzať mesačné splátky vo výške 2.430,00 Sk a úrok z omeškania 3 %, pri stavebnom sporení 5 %. Súd prvej inštancie mal v konaní za preukázané aj to, že žalobca listom zo dňa 27. júna 2011 odstúpil od zmluvy o úvere a vyzval žalovaných na okamžité vrátenie poskytnutých prostriedkov v lehote 7 dní, pretože žalovaní neplnili podmienky úverovej zmluvy a neuhrádzali dohodnuté mesačné splátky úveru. Ďalej mal súd prvej inštancie za preukázané, že žalovaným bola poskytnutá výška úveru 13 327,36 eura, poplatok za spracovanie úveru bol 99,58 eura a poplatok za zmenku 16,60 eura. Žalovaným takto bola vyplatená suma medziúveru 10 754,83 eura a bol zaúčtovaný aj poplatok za vedenie účtu 11,95 eura. Ku dňu 22. júla 2011 bola dlžná suma ku dňu účinnosti odstúpenia od úverovej zmluvy vo výške 10 101,92 eura, z toho suma úrokov z úveru 482,53 eura, suma poplatkov 283,34 eura a suma istiny 9 336,05 eura. Ku dňu 31. mája 2014 (t.j. ku dňu podania návrhu žaloby) bola dlžná suma 14 308,65 eura, z toho suma nezaplatených úrokov do účinnosti odstúpenia 482,53 eura, suma

nezaplatených poplatkov do účinnosti odstúpenia 283,34 eura, suma istiny 9 336,05 eura, suma nezaplatených úrokov za úver po účinnosti odstúpenia 1 686,73 eura, suma nezaplatených úrokov z omeškania po účinnosti odstúpenia 1 337,95 eura a suma poplatkov spojených s vymáhaním 1 182,05 eura. Ďalej súd prvej inštancie zistil z výpisu z účtu stavebného sporenia, že dňa 1. februára 2006 boli ako debetné transakcie účtované poplatky za uzavretie zmluvy vo výške 134,44 eura a za vedenie účtu 11,95 eura. Následne boli ako debetné transakcie účtované poplatky za vedenie účtu dňa 1. januára 2007 vo výške 12,95 eura, dňa 1. januára 2008 vo výške 14,94 eura, dňa 2. januára 2009 vo výške 14,90 eura, dňa 1. januára 2010 vo výške 16,00 eur, dňa 1. januára 2011 vo výške 18,00 eur. Na účte boli ďalej ako debetné transakcie účtované poplatky za upomienky, a to vo výške 16,50 eura dňa 31. januára 2009, vo výške 16,50 eura dňa 31. decembra 2009, vo výške 25,00 eur dňa 31. januára 2010, vo výške 3,00 eur dňa 30. apríla 2010, vo výške 18,00 eur dňa 31. mája 2010, vo výške 25,00 eur dňa 30. júna 2010, vo výške 3,00 eur dňa 30. septembra 2010, vo výške 18,00 eur dňa 31. októbra 2010, vo výške 25,00 eur dňa 30. novembra 2010. Spolu tak výška účtovaných poplatkov predstavovala sumu 373,18 eura. Výška nasporenej sumy ku dňu odstúpenia od zmluvy 27. júna 2011 bola 4 107,49 eura.

5. Súd prvej inštancie vec právne posúdil podľa ustanovení § 2, 4 písm. a), 7 ods. 3 Zákona č. 310/1992 Zb. o stavebnom sporení, podľa § 1 ods. 2 písm. a) Zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch, podľa ktorého sa Zákon o spotrebiteľských úveroch nevzťahuje na zmluvy o poskytnutí úveru za účelom nadobudnutia existujúcich alebo projektovaných nehnuteľností, alebo na ďalšie stavebné úpravy dokončených stavieb a ich údržbu. Ďalej podľa ustanovenia § 497 zákona č. 513/1991 Zb. Obchodný zákonník v znení neskorších predpisov (ďalej len „Obchodný zákonník“ alebo „ObZ“), ktorý upravuje zmluvu o úvere a podľa § 502 a § 506 Obchodného zákonníka, ktorý upravuje úroky z omeškania pri omeškaní dlžníka a ďalej podľa ustanovení § 52, § 53, § 54 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník v znení neskorších predpisov (ďalej len „Občiansky zákonník“ alebo „OZ“), ktoré upravujú spotrebiteľské zmluvy a podľa ustanovenia § 100 Občianskeho zákonníka, ktorý upravuje trojročnú premľaciu dobu.

6. Súd prvej inštancie dospel k záveru, že v konaní nebolo sporné to, že žalobca poskytol žalovaným úver na základe predmetnej Zmluvy o úvere uzatvorenej dňa 28. februára 2006. V konaní bolo sporné to, či žalovanými vznesená námietka premľania je dôvodná, ako aj, či po odstúpení od úverovej zmluvy zo strany žalobcu ako veriteľa, sa zrušila úverová zmluva od počiatku podľa § 48 ods. 1 Občianskeho zákonníka, alebo či k jej zrušeniu došlo ku dňu účinnosti odstúpenia 22. júla 2011 podľa § 349 ods. 1 Obchodného zákonníka. Súd prvej inštancie mal v konaní za preukázané, že žalovaní úver riadne nesplácali v dôsledku čoho sa dostali do omeškania, preto odstúpenie od úverovej zmluvy zo strany žalobcu podľa § 506 Obchodného zákonníka považoval súd prvej inštancie za dôvodné a po tomto odstúpení vzniklo žalobcovi právo na vrátenie dlžnej sumy poskytnutého úveru, vrátane úrokov. Keďže k odstúpeniu od úverovej zmluvy došlo s účinnosťou k 22. júlu 2011 a žaloba bola podaná na súd dňa 13. júna 2014, súd prvej inštancie nepovažoval žalovanými vznesenú námietku premľania za dôvodnú, pretože žaloba bola podaná pred uplynutím trojročnej premľacej lehoty, ktorá uplynula 22. júla 2014 v zmysle § 100 Občianskeho zákonníka.

7. Súd prvej inštancie ďalej uviedol, že dôvodnosť výšky uplatnenej pohľadávky, úrokov a poplatkov posudzoval so zohľadnením na to, či zmluva neobsahuje neprijateľné, teda neplatné zmluvné podmienky, keďže žalovaní mali postavenie spotrebiteľov, teda slabšej zmluvnej strany, ktorým bolo znenie zmluvy dané vopred formou tzv. formulárovej zmluvy a žalovaní nemali možnosť ovplyvniť jej obsah. Súd prvej inštancie dospel k záveru, že úverová zmluva obsahuje neprijateľné zmluvné podmienky, a to v poplatkoch - účtovanie poplatku za spracovanie úveru a poplatku za zmenku. Tieto poplatky považoval súd prvej inštancie za neprijateľné z toho dôvodu, že o tento poplatok žalobca znížil výšku poskytnutého úveru, aj keď úver úročil z celkovej výšky poskytnutého úveru bez zohľadnenia výšky úveru zníženej o tieto poplatky. Taktiež súd prvej inštancie vyhodnotil za neprijateľné poplatky za upomienku a vedenie účtu, pretože žalobca nepreukázal, že žalovaní mali možnosť oboznámiť sa s ním pred uzatvorením zmluvy, pretože zmluva ohľadom poplatkov odkazovala na sadzobník a všeobecné obchodné podmienky žalobcu, ktoré nie sú súčasťou úverovej zmluvy a ani neboli súdu prvej inštancie predložené. Žalobca nepredložil ani žiaden dôkaz o tom, že by nejaké upomienky a v akom počte žalovaným zasielal, a taktiež

žalobca nepreukázal nárok na zaplatenie poplatkov spojených s vymáhaním pohľadávky a nie je zrejmé na základe čoho mal tento nárok žalobcovi vzniknúť. Preto v tejto časti súd prvej inštancie považoval nárok žalobcu na zaplatenie poplatkov za nedôvodný a zamietol žalobu o tieto sumy: 283,34 eura (poplatky z účtu medziúveru) + 99,58 eura (poplatok za spracovanie úveru) + 16,60 eur (poplatok za zmenku) + 373,18 eura (poplatky z účtu sporenia tvorené sumou 134,44 eura za uzavretie zmluvy, poplatky za vedenie účtu a poplatky za upomienky) + 1.182,05 eura (poplatok spojený s vymáhaním).

8. Súd prvej inštancie považoval za dôvodný nárok žalobcu na zaplatenie zmluvných úrokov, a to do dňa účinnosti odstúpenia od zmluvy dňa 22. júla 2011, teda vo výške 482,53 eura. Súd prvej inštancie uviedol, že podľa uznesenia Najvyššieho súdu SR zo dňa 16. júna 2020 sp. zn. 5Cdo/42/2020 v prípade vyhlásenia predčasnej splatnosti úveru, veriteľovi náleží úrok z istiny vo výške, akú by pri riadnom plnení povinností dlžník zaplatil ako cenu peňazí. Zo samotnej zmluvy nie je zrejماً doba splácania úveru, ani počet splátok, nakoľko v zmluve uvedené údaje absentujú, preto nie je zrejماً, akú cenu peňazí by žalovaní zaplatili v prípade riadneho plnenia povinností. Preto, ak by súd žalobcovi priznal zmluvné úroky z úveru 6,49 % p. a. po účinnosti odstúpenia do doby zaplatenia istiny, došlo by tak k nerovnováhe v neprospech žalovaných, pretože by došlo k navyšovaniu ceny úveru bez jej presného ohraničenia. Z uvedeného dôvodu považoval súd prvej inštancie nárok na zaplatenie úrokov z úveru vo výške 6,49 % p. a. zo sumy 9 336,05 eura po účinnosti odstúpenia do 31. mája 2014 vyčíslených vo výške 1 686,73 eura a úrokov z úveru 6,49 % p. a. zo sumy 9 336,05 eura od 1. júna 2014 do zaplatenia za nedôvodný. Preto súd prvej inštancie považoval za dôvodný len nárok na zaplatenie 9 329,22 eura (13 327,36 eura /reálne poskytnutá istina úveru/ - 4.107,49 eura /nasporená suma sporenia/ - 373,18 eura /poplatky z úveru sporenia/ + 482,53 eura /úroky z úveru ku dňu účinnosti odstúpenia/ = 9.329,22 eur). Ide o sumu reálne poskytnutého úveru po odpočítaní sumy z konta sporenia a poplatkov + sumu úrokov z úveru do doby účinnosti odstúpenia. Uvedenú sumu zaviazal súd prvej inštancie žalovaných zaplatiť spoločne a nerozdielne v mesačných splátkach pod následkom straty výhody splátok, pokiaľ budú v omeškaní so zaplatením čo i len jednej splátky a v prevyšujúcej časti súd žalobu zamietol. Vzhľadom na výšku dlhu a dobu splácania dlžnej sumy považoval súd výšku splátky 200,00 eur navrhovanú žalovanými za primeranú. Súd prvej inštancie nevzal do úvahy obranu žalovaných v tom, že súd by mal úver hodnotiť ako bezpoplatkový a bezúročný, pretože neobsahuje výšku ročnej percentuálnej miery nákladov, a to z toho dôvodu, že Zákon o spotrebiteľských úveroch sa podľa § 1 ods. 2 psím. a) nevzťahuje na predmetný úver. O nároku na náhradu trov konania okresný súd rozhodol podľa § 262 ods. 1 CSP, § 255 ods. 1 zákona č.160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku v znení neskorších predpisov (ďalej len „CSP“) tak, že žalobcovi priznal proti žalovaným nárok na náhradu trov konania vo výške 30 %, pretože žalobcov čistý procesný úspech bol v rozsahu 30 %.

9. Na odvolanie žalovaných 1/, 2/a 3/ Krajský súd v Košiciach (ďalej len „odvolací súd“) rozsudkom č. k. 4Cob/63/2021-259 zo 4. novembra 2021 prvým výrokom potvrdil rozsudok Okresného súdu Spišská Nová Ves č. k. 15Cb/43/2014-215 z 5. novembra 2020 v napadnutom I. a III. výroku ako vecne správny (§ 387 ods. 1, 2 CSP). Druhým výrokom odmietol odvolanie žalovaných 1/, 2/ a 3/ proti II. výroku. Tretím výrokom priznal žalobcovi proti žalovaným 1/, 2/ a 3/ náhradu trov odvolacieho konania v celom rozsahu.

10. Na doplnenie správnosti rozhodnutia súdu prvej inštancie odvolací súd uviedol, že nakoľko žalovaní v rámci podaného odvolania opätovne navrhli posúdiť svoju vznesenú námietku premlčania uplatnenej pohľadávky žalobcu podľa § 107 ods. 1 Občianskeho zákonníka v spojení s § 451 ods. 1 Občianskeho zákonníka, prejednal odvolanie žalovaných v rozsahu odvolacích dôvodov podľa § 380 ods. 1 CSP v tom, aké právne následky malo odstúpenie od úverovej zmluvy zo strany žalobcu ako veriteľa písomným podaním žalobcu z 27. júna 2011 s účinkami odstúpenia k 22. júlu 2011. Tento dátum v konaní sporný nebol.

11. Odvolací súd dôvodil ustanovením § 506 Obchodného zákonníka, ktoré predstavuje právnu úpravu špeciálneho druhu odstúpenia od úverovej zmluvy na rozdiel od odstúpenia od iných typov zmlúv (napr. kúpna zmluva, zmluva o dielo), má aj osobitné dôsledky v porovnaní s odstúpením od iných typov zmlúv. Ustanovenie § 506 Obchodného zákonníka o odstúpení veriteľa od úverovej zmluvy v dôsledku

omeškania dlžníka, je osobitnou právnou úpravou dôsledkov omeškania dlžníka s riadnym splácaním úveru. Preto na odstúpenie veriteľa od úverovej zmluvy a na dôsledky odstúpenia od úverovej zmluvy, nemožno aplikovať dôsledky odstúpenia od zmlúv všeobecne podľa všeobecných ustanovení Obchodného zákonníka alebo všeobecných ustanovení Občianskeho zákonníka o odstúpení od zmlúv v dôsledku omeškania dlžníka (napr. odstúpenie od kúpnej zmluvy, zmluvy o dielo atď.).

12. Konštatoval, že na uvedený prípad nie je možné aplikovať ustanovenia všeobecnej úpravy odstúpenia od obchodnoprávných zmlúv zadefinovaných v § 345 Obchodného zákonníka pri omeškaní dlžníka, nakoľko v týchto prípadoch odstúpením veriteľa od zmluvy, zmluva zaniká „ex nunc“, teda od doručenia odstúpenia od zmluvy druhej zmluvnej strane, zatiaľ čo pri odstúpení od úverovej zmluvy pri omeškaní dlžníka so splácaním úveru podľa § 506 Obchodného zákonníka zmluva odstúpením nezaniká, iba sa mení doba splatnosti na vrátenie poskytnutých peňažných prostriedkov zo strany dlžníka pre veriteľa. Preto odvolací súd dospel k záveru, že ustanovenie § 345 Obchodného zákonníka o odstúpení od iných typov zmlúv v dôsledku omeškania dlžníka, sa preto na úverovú zmluvu neaplikuje.

13. Podľa odvolacieho súdu nemožno aplikovať ani všeobecnú úpravu odstúpenia od občianskoprávných zmlúv v dôsledku omeškania dlžníka, upravenú v ustanovení § 517 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka, nakoľko odstúpením veriteľa od zmluvy v dôsledku omeškania dlžníka s plnením peňažného dlhu, dlžník je popri vrátení peňažného dlhu, povinný veriteľovi zaplatiť aj úroky z omeškania alebo poplatok z omeškania. Takéto odstúpenie od zmluvy podľa Občianskeho zákonníka má podľa § 48 Občianskeho zákonníka za následok, že zmluva sa zrušuje „ex tunc“, teda od začiatku. Ani toto odstúpenie od zmlúv podľa Občianskeho zákonníka nie je možné aplikovať na úverovú zmluvu, a to ani na zmluvu o spotrebiteľskom úvere.

14. Ak by sa odstúpenie od úverovej zmluvy zo strany veriteľa v dôsledku omeškania dlžníka posudzovalo podľa uvedených všeobecných ustanovení Obchodného zákonníka alebo Občianskeho zákonníka o odstúpení od zmlúv všeobecne, viedlo by to k právne neudržateľnému stavu, kedy by veriteľ, ktorý využije svoje zákonné právo podľa § 506 Obchodného zákonníka a odstúpi od úverovej zmluvy v dôsledku porušovania podmienok splácania úveru zo strany dlžníka, stratil všetky svoje nároky z úverovej zmluvy, ktorá by sa odstúpením od úverovej zmluvy zrušila a dlžník by mal povinnosť vrátiť už iba sumu skutočne poskytnutého nesplateného úveru. Dlžník by sa v dôsledku svojho omeškania, dostal do výhodnejšieho postavenia, ako bol pred odstúpením od úverovej zmluvy. Je preto právne neudržateľný taký záver, že odstúpením veriteľa od úverovej zmluvy, sa zmluva od začiatku zrušuje a dlžník - spotrebiteľ je povinný vrátiť veriteľovi iba nesplatenú istinu úveru, titulom bezdôvodného obohatenia.

15. Odvolací súd preto dospel k záveru, že odstúpenie žalobcu ako veriteľa od úverovej zmluvy pre porušenie podmienok úverovej zmluvy zo strany žalovaných ako dlžníkov, a to nesplácanie úveru v dohodnutých splátkach, znamenalo, že žalobcovi vznikol nárok na vrátenie poskytnutého úveru, vrátane dohodnutých úrokov a úroku z omeškania, tak ako to správne posúdil súd prvej inštancie a zaviazal žalovaných na zaplatenie zostatku nesplateného úveru, vrátane úrokov a úrokov z omeškania, ktorých výšku žalovaní v odvolaní ani nenamietali. Žalobcovi teda nevznikol po odstúpení od úverovej zmluvy nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia, ale nárok na vrátenie poskytnutého úveru, vrátane úrokov a úrokov z omeškania. Odstúpenie od úverovej zmluvy malo za následok iba to, že sa zmenila dohodnutá splatnosť úveru v splátkach a zmenila sa na splatnosť úveru v deň účinnosti odstúpenia od úverovej zmluvy ku dňu 22. júla 2011.

16. Proti tomuto rozsudku odvolacieho súdu podali žalovaní 1/, 2/ a 3/ dovolanie, ktorého prípustnosť vyvodzovali z § 420 písm. f) CSP, že súdy im nesprávnym procesným postupom znemožnili, aby uskutočňovali jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, ako aj z ustanovenia § 421 ods. 1 písm. a) CSP, že rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, a z ustanovenia § 421 ods. 1 písm. b) CSP, že rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená.

17. Pokiaľ ide o dôvod podľa § 420 písm. f) CSP, žalovaní 1/, 2/ a 3/ tento uplatnený dovolací dôvod bližšie nešpecifikovali v zmysle ustanovenia § 431 ods. 1, 2 CSP.

18. Pokiaľ ide o dôvod podľa § 421 ods. 1 písm. a) a b) CSP, žalovaní 1/, 2/ a 3/ videli nesprávnosť právneho posúdenia odvolacieho súdu v tom, že nemal na posúdenie účinkov odstúpenia od úverovej zmluvy a posúdenie premlčania aplikovať normy obchodného zákonníka s poukazom na ustanovenie § 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka, nakoľko podľa nich úverová zmluva vykazuje znaky spotrebiteľskej zmluvy. Uviedli, že súdna prax považuje obdobné právne vzťahy vzhľadom na vzťah medzi podnikateľom a nepodnikateľom a so zreteľom na nepodnikateľský účel zmluvy za typické občianskoprávne (spotrebiteľské) vzťahy. Ohľadne tohto bolo poukázané na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3MCdo 14/2014, podľa ktorého sa na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva, sa vzťahuje aj na právne vzťahy založené pred jeho účinnosťou. Tiež podporne bolo poukázané na ďalšie rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 8Cdo/119/2017, ktorý dospel k záveru, že zmluvu o úvere je potrebné považovať za spotrebiteľskú aj keď nebola v čase vzniku zmluvy v § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka zaradená do zadaných spotrebiteľských zmlúv. Preto aj účinky odstúpenia od zmluvy o úvere bolo potrebné posudzovať podľa ustanovení Občianskeho zákonníka, ktoré nastávajú podľa § 48 ods. 2 Občianskeho zákonníka „ex tunc“, teda od počiatku. Žalobkyni vznikol preto z takéhoto vzťahu nárok na vydanie prípadného bezdôvodného obohatenia (§ 451 ods. 1 Občianskeho zákonníka) v dvojročnej subjektívnej premlčacej dobe podľa § 107 ods. 1 OZ. Za zásadnú otázku, ktorú je nutné vo veci zodpovedať dovolatelia označili otázku nasledovného znenia „či sa na spotrebiteľskú vec akou je i táto posudzovaná vec prednostne aplikujú ustanovenia o odstúpení od zmluvy, jeho účinkoch a premlčaní podľa Občianskeho zákonníka (§ 451 ods. 1 a § 107 ods. 1 OZ)“.

19. Žiadosť o priznanie odkladu vykonateľnosti napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu z dôvodov hodných osobitného zreteľa dovolatelia odôvodnili výkonom exekúcie, ktorá by mala neželaný efekt na ich majetkovú sféru.

20. K dovolaniu žalovaných sa vyjadril žalobca, ktorý považuje podané dovolanie v celom rozsahu za neopodstatnené. Podľa jeho názoru odvolací súd správne právne posúdil otázku odstúpenia od zmluvy zo strany žalobcu ako veriteľa od úverovej zmluvy pre porušenie podmienok úverovej zmluvy zo strany žalovaných ako dlžníkov a to pre nesplácanie úveru v dohodnutých splátkach, čo znamenalo, že žalobcovi vznikol nárok na vrátenie poskytnutého úveru, vrátane dohodnutých úrokov a úroku z omeškania, tak ako to posúdil správne súd prvej inštancie a zaviazal žalovaných na zaplatenie nesplateného úveru, vrátane úrokov a úrokov z omeškania, ktorých výšku žalovaní v odvolaní nenamietali. Ohľadne aplikácie ustanovenia § 52 a nasl. OZ uviedol, že dané ustanovenie nebolo možné v čase uzavretia Zmluvy o úvere aplikovať, nakoľko nebolo ešte platné a nie to účinné. Podotkol, že hoci novela OZ účinná od 1. januára 2008 zaradila medzi spotrebiteľské zmluvy aj zmluvu o úvere uzavretú podľa § 497 a nasl. ObZ, nemožno v rámci systematického výkladu opomenúť prechodné ustanovenia OZ v súvislosti s predmetnou novelou. V danom prípade je na mieste posúdenie súladu Zmluvy a jej zmluvných podmienok podľa ustanovení ObZ účinných ku dňu vzniku Zmluvy.

21. Podľa § 161 ods. 1 a 2 CSP ak tento zákon neustanovuje inak, súd kedykoľvek počas konania prihliada na to, či sú splnené podmienky, za ktorých môže konať a rozhodnúť (ďalej len "procesné podmienky"). Ak ide o nedostatok procesnej podmienky, ktorý nemožno odstrániť, súd konanie zastaví.

22. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (ďalej aj ako „dovolací súd“) [ust. § 35 CSP], na základe lustrácie v registri obyvateľov zistil, že žalovaná 1/ W. W., r. I., nar. X. Y. XXXX, dňa XX. B. XXXX zomrela. Výkoným šetrením bolo zistené, že dedičská vec je pridelená súdnemu komisárovi, notárke JUDr. Erike Lukáčovej, ktorá je vedená pod sp. zn. 8D/266/2021, 4Dnot 377/2021, pričom daná vec nie je ešte skončená. Zo zápisnice o predbežnom vyšetrení spísanej dňa 3. decembra 2021 vyplýva, že právnymi nástupcami po poručiteľke (žalovanej 1/) sú jej deti, a to: 1/ N. T. W., nar. XX. B. XXXX, V. J. XXX/XX, 2/ W. O., r. W., nar. XX. U. XXXX, D. XXX, 3/ Ing. Y. W., nar. X.

T. XXXX, I., I. D. XXX/X, a 4/ T. O., r. W., nar. X. B. XXXX, U. B. P., Y.. V. XXX/XX.

23. Podľa § 438 ods. 1 a ods. 2 CSP na konanie na dovolacom súde sa primerane použijú ustanovenia o konaní pred súdom prvej inštancie, ak tento zákon neustanovuje inak. Na dovolacie konanie sa nepoužijú ustanovenia o pristúpení subjektov, o zmene a späťvzatí žaloby a o vzájomnej žalobe.

24. Podľa § 63 ods. 1 až 3 CSP ak strana zomrie počas konania skôr, ako sa konanie právoplatne skončí, súd posúdi podľa povahy sporu, či má konanie zastaviť, alebo či v ňom môže pokračovať. V konaní súd pokračuje najmä vtedy, ak ide o majetkový spor. Súd rozhodne, že v konaní pokračuje s dedičmi strany, prípadne s tými, na ktorých podľa výsledku dedičského konania prešlo právo alebo povinnosť, o ktorú v konaní ide, a to len čo sa skončí konanie o dedičstve. Ak to povaha sporu pripúšťa, môže sa v konaní pokračovať aj pred skončením konania o dedičstve.

25. Procesné nástupníctvo v zmysle § 63 CSP môže nastať aj v dovolacom konaní, pretože Civilný sporový poriadok aplikáciu uvedeného ustanovenia v tomto štádiu konania nevyklučuje (§ 438 ods. 2 CSP). Dovolací súd dospel k záveru, že povaha sporu pripúšťa, aby dovolací súd v dovolacom konaní pokračoval, pričom mal za to, že v konaní je potrebné pokračovať s právnymi nástupcami žalovanej 1/. Vzhľadom k tomu, že jeden z právnych nástupcov žalovanej 1/: Ing. Y. W. už vystupuje v dovolacom konaní ako dovolateľ - žalovaný 2/, súd pribral do konania k nemu ešte ďalších právnych nástupcov žalovanej 1/, a to Ing. T. W., W. O. a T. O.. Na základe uvedeného najvyšší súd rozhodol v zmysle § 63 ods. 3 CSP o pokračovaní v dovolacom konaní popri pôvodne žalovanom 2/ a žalovanom 3/ aj s právnymi nástupcami pôvodnej žalovanej 1/.

26. Následne dovolací súd pristúpil k prejednaniu podaného dovolania. Dovolací súd konštatuje, že vzhľadom na zistenú skutočnosť ohľadne úmrtia žalovanej 1/ akceptoval dovolanie podané právnym zástupcom v mene všetkých 3 pôvodne žalovaných, ako dovolanie podané aj žalovanou 1/, nakoľko po zániku plnomocenstva z dôvodov smrti zastúpeného má právny zástupca povinnosť vykonať to, čo neznesie odklad, aby právny nástupca zastúpeného neutrpel ujmu na svojich právach. Takéto úkony právneho zástupcu majú rovnaké právne následky, ako keby zastúpenie ešte trvalo (§ 33b ods. 6 OZ). Nesmú však odporovať tomu, čo zariadil zastúpený alebo jeho dedičia.

27. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 35 CSP), po zistení, že dovolanie podali včas dovolatelia, v ktorých neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), zastúpených v súlade s ust. § 429 ods. 1 CSP, bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 443 CSP veta pred bodkočiarkou), viazaný dovolacími dôvodmi (§ 440 CSP), preskúmal napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu ako aj konanie, ktoré predchádzalo jeho vydaniu a dospel k záveru, že dovolaniu žalovaných je potrebné v časti vyhovieť.

28. Podľa § 420 písm. f) CSP, dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

29. Podľa § 431 ods. 1, 2 CSP, dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení. Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie v čom spočíva táto vada.

30. Dovolanie je mimoriadnym opravným prostriedkom, ktorým je možné napadnúť rozhodnutie odvolacieho súdu pri splnení zákonom stanovených predpokladov a podmienok. Z hľadiska posúdenia prípustnosti dovolania je podstatné správne vymedzenie dovolacích dôvodov spôsobom upraveným v zákone (§ 431 až § 435 CSP), a to v nadväznosti na konkrétne, dovolaním napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu. Pokiaľ nie sú splnené procesné podmienky dovolacieho konania a predpoklady prípustnosti dovolania, nemožno dovolaním napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu podrobiť vecnému preskúmaniu v dovolacom konaní.

31. Úspešné uplatnenie dovolania je vždy nevyhnutne podmienené primárnym záverom dovolacieho súdu o prípustnosti dovolania a až následným sekundárnym záverom týkajúcim sa jeho dôvodnosti. Z vyššie citovaných zákonných ustanovení upravujúcich otázku prípustnosti dovolania je zjavné, že na to, aby sa dovolací súd mohol zaoberať vecným prejednaním dovolania, musia byť splnené podmienky prípustnosti dovolania vyplývajúce z ust. § 420 alebo § 421 CSP, a tiež podmienky dovolacieho konania, t. j. aby (okrem iného) dovolanie bolo odôvodnené dovolacími dôvodmi, aby išlo o prípustné dovolacie dôvody a aby tieto dôvody boli vymedzené spôsobom uvedeným v ust. § 431 až § 435 CSP.

32. Pokiaľ ide o dôvod podľa § 420 písm. f), dovolatelia porušenie ich práva na spravodlivý proces videli v nesprávnom právnom posúdení odvolacieho súdu spočívajúceho v tom, že odvolací súd nemal na posúdenie účinkov odstúpenia od zmluvy a posúdenie premlčania aplikovať normy Obchodného zákonníka s poukazom na ustanovenie § 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka zároveň poukazujúc na rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 21. apríla 2015 sp. zn. 3MCdo/14/2014 a rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 29. mája 2018 sp. zn. 8Cdo/119/2017.

33. Pre naplnenie prípustnosti dovolania podľa § 420 písm. f) CSP je nevyhnutné kumulatívne splnenie troch zákonných znakov, ktorými sú: 1/ nesprávny procesný postup súdu, 2/ tento nesprávny procesný postup znemožnil strane sporu realizovať jej patriace procesné práva, a zároveň 3/ intenzita tohto zásahu dosahovala takú mieru, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

34. Pod porušením práva na spravodlivý proces v zmysle ustanovenia § 420 písm. f) CSP možno zahrnúť nesprávny procesný postup súdu spočívajúci predovšetkým v zjavnom porušení kogentných procesných ustanovení, ktoré sa vymyká nielen zo zákonného, ale aj z ústavnoprávneho rámca, a ktoré (porušenie) tak zároveň znamená aj porušenie ústavou zaručených procesných práv spojených so súdnou ochranou práva. Ide napr. o právo na verejné prejednanie sporu za prítomnosti strán sporu, právo vyjadriť sa ku všetkým vykonaným dôkazom, právo na zastúpenie zvoleným zástupcom, právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia (nielen na uvedenie „aspoň nejakých“ dôvodov, ale dostatočných argumentov reagujúcich na relevantné námietky odvolateľa zrozumiteľným a presvedčivým spôsobom, pričom k naplneniu tohto dovolacieho dôvodu nedochádza len úplnou absenciou odôvodnenia, ale aj jeho nedostatočnosťou alebo nezrozumiteľnosťou či svojvoľnosťou - vid' napr. II US 419/2021), na predvídateľnosť rozhodnutia, na zachovanie rovnosti strán v konaní, na relevantné konanie súdu spojené so zákazom svojvoľného postupu a so zákazom denegatio iustitiae (odmietnutie spravodlivosti). V súvislostiach vymedzenia prípustnosti dovolania podľa § 420 f) CSP je kľúčovým pre posúdenie prípustnosti dovolania v zmysle judikatúry ústavného súdu však iný pojem ako procesný postup, a to „právo na spravodlivý proces“ so všetkými jeho obsahovými atribútmi a garanciami v zmysle judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva a ústavného súdu. Všeobecné súdy teda pri výklade a aplikácii aj procesných právnych noriem musia uprednostniť vždy ten z rôznych do úvahy prichádzajúcich výkladov, ktorý je priaznivejší, ústretovejší a zabezpečujúci plnohodnotnejšiu realizáciu práv pre stranu sporu. Jednotlivec sa totiž obracia na súd s požiadavkou o poskytnutie súdnej ochrany jeho ohrozenému alebo porušenému právu s dôverou, že táto ochrana bude poskytnutá spravodlivo a v súlade s právnym poriadkom vrátane európskej úrovne štandardov ochrany ľudských práv (II. US 419/2021). Pod pojmom „nesprávny procesný postup“, ktorý odôvodňuje prípustnosť dovolania podľa § 420 písm. f) CSP v zmysle vyššie uvedenej aktuálnej judikatúry ústavného súdu možno rozumieť faktickú činnosť alebo nečinnosť súdu, procedúru prejednanie veci (to, ako súd viedol spor), znemožňujúcu strane sporu plnohodnotnú realizáciu jej procesných oprávnení, mariacu možnosť jej aktívnej účasti na konaní, ale aj absenciu odôvodnenia súdneho rozhodnutia, jeho nedostatočnosť, nezrozumiteľnosť, nepresvedčivosť, či svojvoľnosť, nezabezpečujúcu všetky atribúty a garancie spravodlivej súdnej ochrany. Nemožno totiž oddeľovať procesný postup súdu a rozhodnutie, ktoré je jeho sumárom a výsledkom, pretože celý faktický procesný postup súdu a naň nadväzujúci myšlienkový pochod hodnotenia skutkového stavu a jeho subsumovania pod relevantnú právnu normu je stelesnený v odôvodnení rozhodnutia súdu a práve cez odôvodnenie rozhodnutia musí byť preskúmateľný (pozri aj nález ústavného súdu č. k. II. ÚS 120/2020 z 21. januára 2021, body 37 až 41). Z obsahu dovolania vyplýva, že dovolateľ v súvislosti s nesprávnym procesným postupom odvolacieho súdu namietal, že odvolací súd a/ svoje rozhodnutie

nepresvedčivo a arbitrárne odôvodnil a b/ nesprávne hodnotenie zisteného skutkového stavu.

35. Vzhľadom na vyššie uvedené, zároveň prihliadnúc na obsah dovolania vo vzťahu k uplatnenej vady zmätočnosti dovolateľmi, musí dovolací súd konštatovať, že dovolatelia v dovolaní neuviedli aké konkrétne ich procesné právo bolo porušené zo strany odvolacieho súdu, dôsledkom čoho by došlo k vade zmätočnosti v zmysle citovaného ustanovenia, ktorá by zakladala porušenie práva dovolateľov na spravodlivý proces. V tomto ohľade dovolatelia argumentujú len nesprávnym právnym posúdením, avšak prípustnosť dovolania v zmysle § 420 písm. f) CSP, nezakladá (a účinky umožňujúce meritórny dovolací prieskum nevyvoláva) to, že by napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu (prípadne) spočívalo na nesprávnych právnych záveroch (porovnaj najmä judikát R 54/2012, ale aj viaceré rozhodnutia najvyššieho súdu, napríklad sp. zn. 1Cdo 62/2010, 2Cdo 97/2010, 3Cdo 53/2011, 4Cdo 68/2011, 5Cdo 44/2011, 6Cdo 41/2011 a 7Cdo 26/2010). Najvyšší súd taktiež už podľa predchádzajúcej úpravy dospel k záveru, že realizácia procesných oprávnení sa strane sporu neznemožňuje právnym posúdením (pozri R 54/2012 a 1Cdo 62/2010, 2Cdo 97/2010, 3Cdo 53/2011, 4Cdo 68/2011, 5Cdo 44/2011, 6Cdo 41/2011 a 7Cdo 26/2010).

36. S poukazom na to, že dovolatelia vo vzťahu k dôvodu prípustnosti dovolania podľa ustanovenia § 420 písm. f) CSP nevymedzili dovolací dôvod spôsobom uvedeným v ustanovení § 431 ods. 1, 2 CSP, dovolací súd dospel k záveru, že dovolanie dovolateľov je potrebné v tejto časti odvolania odmietnuť podľa ustanovenia § 447 písm. f) CSP.

37. Dovolatelia prípustnosť podaného dovolania vyvodzujú aj z ustanovenia § 421 ods. 1 písm. a) CSP, t. j. namietajú nesprávne právne posúdenie, pri ktorom riešení sa súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu a z ustanovenia § 421 ods. 1 písm. b) CSP, teda tým, že rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, ktorá ešte rozhodovacej praxi odvolacieho súdu nebola vyriešená.

38. V súvislosti s uplatnenými dôvodmi prípustnosti dovolania podľa ust. § 421 CSP dovolací súd uvádza, že pre úspešnosť dovolania pre riešenie právnej otázky podľa ust. § 421 ods. 1 písm. a) a písm. b) CSP, musí dovolateľ vymedziť dovolací dôvod spôsobom upraveným v ust. § 432 ods. 1 a 2 CSP, teda tak, že uvedie právne posúdenie odvolacieho súdu, ktoré považuje za nesprávne a konkretizovať, ako mal dovolací súd právnu otázku významnú pre rozhodnutie sporu správne vyriešiť, t. j. predložiť vlastnú právnu argumentáciu, ktorej opodstatnenosť, resp. neopodstatnenosť má dovolací súd v nadväznosti na právne závery odvolacieho súdu posudzovať.

39. Aby určitá otázka mohla byť relevantná z hľadiska § 421 ods. 1 písm. a) alebo b) CSP, musí mať zreteľné charakteristické znaky. Predovšetkým musí ísť o otázku právnu (teda v žiadnom prípade nie o skutkovú otázku). Zároveň dovolací súd uvádza, že argumentácia dovolateľa musí byť prispôbená tomu, že dovolanie opierajúce sa o dovolací dôvod podľa § 432 CSP je zamerané výlučne na riešenie právnych otázok, ktoré sú významné aj pre rozhodnutie konkrétneho sporu, čo znamená, že nesmie ísť o otázky hypotetické, prípadne akademické.

40. Právnym posúdením veci je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, ale nesprávne ho interpretoval, alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery (viď uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 1Cdo 222/2009 z 26. februára 2010). K tomu treba ešte uviesť, že záver súdu o tom, či je určitá skutočnosť preukázaná alebo nie, je výsledkom hodnotenia vykonaných dôkazov. Ide o skutkovú úvahu, nie o právne posúdenie (viď napr. II. ÚS/205/2022). Ani samotné spochybňovanie výsledkov dokazovania (v súvislosti s tým, že žalobca neuniesol dôkazné bremeno) nezakladá prípustnosť dovolania podľa § 421 ods. 1 CSP viď napr. I.ÚS 190/2022). Z vyššie uvedeného vyplýva rozsah i obsah dôvodov, ktoré musí dovolateľ uplatniť. Nesprávne právne posúdenie pritom môže byť dovolacím dôvodom len vtedy, ak bolo rozhodujúce pre výrok napadnutého rozhodnutia. Ak bude dovolateľ tvrdiť, že súdy z vykonaného dokazovania nezistili správne skutkový

stav a nesprávne vec preto právne posúdili, a to vo vzťahu k riešeniu niektorej právnej otázky, nepôjde o dôvod nesprávneho právneho posúdenia veci, ale o napadnutie rozhodnutia odvolacieho súdu pre nedostatočné zistenie skutkového stavu. Predložením vlastnej verzie skutkového stavu, ktorý považoval za dôležitý pre rozhodnutie, dovolateľ nesmeruje proti právnomu posúdeniu veci, ale proti skutkovým zisteniam. Nemôže byť v tomto smere postačujúce, nakoľko je dovolací súd viazaný obsahovým vymedzením dovolacieho dôvodu, aby namietané nesprávne právne posúdenie veci bolo uvedené len odkazom na zákonné ustanovenie, ale je potrebné, aby dovolateľ konkrétne uviedol právnu otázku a uviedol, prečo zaujal odvolací súd nesprávny názor na jej riešenie (Števček, M., Ficová, S., Baricová, J., Mesiarkinová, S., Bajánková, J. Tomašovič, M., a kol. Civilný sporový poriadok. Komentár. Praha: C. H. Beck, 2016, 1409 s.). V dôsledku spomenutej viazanosti dovolací súd neprejednáva dovolanie nad rozsah, ktorý dovolateľ vymedzil v dovolaní uplatneným dovolacím dôvodom. Ak v dovolaní absentuje uvedené vymedzenie, súd nevyvíja procesnú iniciatívu smerujúcu k doplneniu dovolania (uznesenie NS SR sp. zn. 1Cdo/206/2016 z 26.09.2017, uznesenie NS SR sp. zn. 3Cdo/52/2017 z 8.06.2017).

41. Pokiaľ dovolateľ vyvodzuje prípustnosť dovolania z ustanovenia § 421 CSP, má viazanosť dovolacieho súdu dovolacími dôvodmi (§ 440 CSP) kľúčový význam v tom zmysle, že posúdenie prípustnosti dovolania v tomto prípade závisí od toho, ako dovolateľ sám vysvetlí (konkretizuje a náležite doloží), že rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia dovolateľom označenej právnej otázky a že ide o prípad, na ktorý sa vzťahuje toto ustanovenie. Dovolacím dôvodom je nesprávnosť vytýkaná v dovolaní (§ 428 CSP). Pokiaľ nemá dovolanie vykazovať nedostatky, ktoré v konečnom dôsledku vedú k jeho odmietnutiu, je procesnou povinnosťou dovolateľa vysvetliť v dovolaní, z čoho vyvodzuje prípustnosť dovolania a označiť v dovolaní náležitým spôsobom právnu otázku zásadného právneho významu, od vyriešenia ktorej záviselo rozhodnutie odvolacieho súdu, a zároveň, pri riešení ktorej sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, resp. ktorá ešte v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu nebola riešená alebo je rozhodovaná rozdielne. Na vysvetlenie pojmu „ustálená rozhodovacia prax dovolacieho súdu“ dovolací súd poukazuje napr. na vysvetlenie tohto pojmu uvedené v rozhodnutí Najvyššieho súdu SR zo 6. marca 2017, sp. zn. 3Cdo/6/2017. Podľa neho „ustálená rozhodovacia prax dovolacieho súdu je vyjadrená predovšetkým v stanoviskách alebo rozhodnutiach najvyššieho súdu, ktoré sú ako judikáty publikované v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov SR. Do tohto pojmu možno zaradiť aj prax vyjadrenú opakovane vo viacerých nepublikovaných rozhodnutiach najvyššieho súdu, alebo dokonca aj jednotlivo v doposiaľ nepublikovanom rozhodnutí, pokiaľ niektoré neskôr vydané (nepublikované) rozhodnutia najvyššieho súdu názory obsiahnuté v skoršom rozhodnutí nespochybnili, prípadne tieto názory akceptovali a vecne na ne nadviazali“. Pri týchto nepublikovaných rozhodnutiach (t.j. pri rozhodnutiach, ktoré nie sú ako judikáty publikované v Zbierke rozhodnutí a stanovísk Najvyššieho súdu Slovenskej republiky) ústavný súd vo svojej rozhodovacej činnosti ešte doplnil, že je potrebné, aby boli verejne prístupné. S prihliadnutím na čl. 3 C. s. p., do pojmu ustálená rozhodovacia prax dovolacieho súdu treba zahrnúť aj rozhodnutia Ústavného súdu SR a Európskeho súdu pre ľudské práva, prípadne Súdneho dvora Európskej únie. Rozhodnutia súdov iných štátov, a teda ani rozhodnutia Ústavného súdu ČR a Najvyššieho súdu ČR pod tento pojem nespadajú.

42. Dovolací súd konštatuje, že z obsahu dovolania možno vyvodíť námietku nesprávneho právneho posúdenia veci odvolacím súdom spočívajúceho v tom, že podľa dovolateľov nemal na posúdenie účinkov odstúpenia od úverovej zmluvy a posúdenie premlčania aplikovať normy Obchodného zákonníka s poukazom na ustanovenie § 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka, nakoľko podľa nich úverová zmluva vykazuje znaky spotrebiteľskej zmluvy. V tejto spojitosti za zásadnú právnu otázku označili právnu otázku nasledovného znenia „či sa na spotrebiteľskú vec akou je i táto posudzovaná vec prednostne aplikujú ustanovenia o odstúpení od zmluvy, jeho účinkoch a premlčaní podľa Občianskeho zákonníka (§ 451 ods. 1 a § 107 ods. 1 OZ)“. Ohľadne toho bolo nimi poukázané na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 21. apríla 2015 sp. zn. 3MCdo 14/2014 a rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 29. mája 2018 sp. zn. 8Cdo/119/2017.

43. Vzhľadom k tomu, že vyššie uvedené náležitosti dovolanie dovolateľov spĺňa, dovolací súd dospel k záveru, že dovolanie dovolateľov je v danom prípade procesne prípustné podľa § 421 ods. 1 CSP;

následne preto skúmal, či je podané dovolanie dôvodné (či je ním skutočne napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu spočívajúce na nesprávnom právnom posúdení veci).

44. Podľa § 48 ods. 2 OZ odstúpením od zmluvy sa zmluva od začiatku zrušuje, ak nie je právnym predpisom ustanovené alebo účastníkmi dohodnuté inak.

45. Podľa § 100 OZ právo sa premlčí, ak sa nevykonalo v dobe v tomto zákone ustanovenej (§ 101 až 110). Na premlčanie súd prihladne len na námietku dlžníka. Ak sa dlžník premlčania dovoľá, nemožno premlčané právo veriteľovi priznať.

46. Podľa § 107 ods. 1 OZ právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia sa premlčí za dva roky odo dňa, keď sa oprávnený dozvie, že došlo k bezdôvodnému obohateniu a kto sa na jeho úkor obohatil.

47. Podľa § 451 ods. 1 OZ kto sa na úkor iného bezdôvodne obohatí, musí obohatenie vydať.

48. Podľa § 497 ObZ zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

49. Podľa § 506 ObZ ak je dlžník v omeškaní s vrátením viac než dvoch splátok alebo jednej splátky po dobu dlhšiu ako tri mesiace, je veriteľ oprávnený od zmluvy odstúpiť a požadovať, aby dlžník vrátil dlžnú sumu s úrokmi.

50. Podľa § 52 ods. 1 OZ (v znení účinnom od 1. mája 2014) spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

51. Podľa § 52 ods. 2 OZ (v znení účinnom od 1. mája 2014) ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva.

52. Podľa § 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka v znení účinnom ku dňu 31. marca 2006 (znenie účinné v čase uzavretia ZoU), zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchýliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie.

53. Podľa § 54 ods. 2 Občianskeho zákonníka v znení účinnom ku dňu 31. marca 2006 (znenie účinné v čase uzavretia ZoU), v pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

54. Podľa § 2 ods. 1 písm. a) zák. č. 634/1992 Z.z. v znení účinnom ku dňu 31. marca 2006 (v znení ku dňu vzniku zmluvy) na účely tohto zákona sa rozumie spotrebiteľom fyzická osoba, ktorá nakupuje výrobky alebo používa služby pre priamu osobnú spotrebu fyzických osôb, najmä pre seba a pre príslušníkov svojej domácnosti.

55. Podľa § 23a ods. 1 zák. č. 634/1992 Z.z. v znení účinnom ku dňu 31. marca 2006 (v znení ku dňu vzniku zmluvy) spotrebiteľskými zmluvami sú zmluvy uzavreté podľa Občianskeho zákonníka, Obchodného zákonníka, ako aj všetky iné zmluvy, ktorých charakteristickým znakom je, že sa uzavierajú vo viacerých prípadoch, a je obvyklé, že spotrebiteľ obsah zmluvy podstatným spôsobom neovplyvňuje.

56. Kľúčovou otázkou v predmetnej veci bolo, „či sa na spotrebiteľskú vec akou je i táto posudzovaná

vec prednostne aplikujú ustanovenia o odstúpení od zmluvy, jeho účinkoch a premlčaní podľa Občianskeho zákonníka (§ 451 ods. 1 a § 107 ods. 1 OZ)“. Podľa dovolateľov odvolací súd nemal na posúdenie účinkov odstúpenia od zmluvy a posúdenie premlčania aplikovať normy Obchodného zákonníka s poukazom na ustanovenie § 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka a na rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 21. apríla 2015 sp. zn. 3MCdo/14/2014 a rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 29. mája 2018 sp. zn. 8Cdo/119/2017.

57. V rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 21. apríla 2015 sp. zn. 3MCdo/14/2014, (na ktoré v rámci svojej argumentácie poukázali dovolatelia) bolo poukázané na § 261 ods. 3 písm. d), § 387 ods. 1, § 397 ods. 1 Obchodného zákonníka, ďalej § 52 ods. 2, § 100 ods. 1 a § 101 Občianskeho zákonníka a napokon § 5b zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa. Konštatoval, že ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa použijú vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva. Tento rozsudok najvyššieho súdu napadol EOS KSI Slovensko s.r.o. sťažnosťou, ktorú ústavný súd odmietol uznesením z 12. apríla 2016 sp. zn. III. ÚS 194/2016 ako zjavne neopodstatnenú.

58. V rozhodnutí Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 29. mája 2018 sp. zn. 8Cdo/119/2017 dovolací súd pri aplikácii právnej úpravy odstúpenia a premlčania podľa Občianskeho zákonníka na úverovú zmluvu uzavretú 27. apríla 2005 poukázal tiež na ustanovenie § 23a zákona č. 634/1992 Zb. o ochrane spotrebiteľa účinného v čase uzavretia tejto úverovej zmluvy, podľa ktorého spotrebiteľskými zmluvami sú zmluvy uzavreté podľa Občianskeho zákonníka, Obchodného zákonníka, ako aj všetky iné zmluvy, ktorých charakteristickým znakom je, že sa uzavierajú vo viacerých prípadoch, a je obvyklé, že spotrebiteľ obsah zmluvy podstatným spôsobom neovplyvňuje. Tento zákon má podľa uvedeného rozhodnutia povahu lex specialis vo vzťahu k všeobecnému predpisu lex generalis, ktorým je Občiansky zákonník. Z tohto dôvodu zmluvu o úvere je potrebné považovať za spotrebiteľskú zmluvu, aj keď nebola v čase vzniku zmluvy v § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka zaradená do zadaných spotrebiteľských zmlúv.

59. Dovolací súd dáva do pozornosti, že obsahovo rovnaké právne závery zaujal najvyšší súd v skutkovo a právne obdobných veciach vo viacerých svojich rozhodnutiach (viď rozhodnutie z 28. mája 2015 sp. zn. 8 MCdo 13/2014, rozhodnutie z 26. novembra 2015 sp. zn. 4 MCdo 17/2014, rozhodnutie z 21. apríla 2015 sp. zn. 3MCdo/14/2014, rozhodnutie zo 14. septembra 2017 sp. zn. 3Cdo/87/2017).

60. Dovolací súd poukazuje tiež na právny záver, ktorý zaujal najvyšší súd v rozhodnutí zo 14. septembra 2017 sp. zn. 3Cdo/87/2017 spočívajúceho v tom, že nemá dovolací súd dôvod spochybňovať názor žalobcu, že úver je tzv. absolútnym obchodom a že naň dopadá tretia časť Obchodného zákonníka. Zároveň je však potrebné mať na zreteli, že úverová zmluva vykazuje aj znaky spotrebiteľskej zmluvy. Povaha tejto právnej veci ako spotrebiteľskej sa nemohla zmeniť v dôsledku postúpenia pohľadávky. Súdna prax považuje obdobné právne vzťahy vzhľadom na vzťah medzi podnikateľom a nepodnikateľom a so zreteľom na nepodnikateľský účel zmluvy za typické občianskoprávne (spotrebiteľské) vzťahy. Účastníkmi týchto vzťahov sú obchodník (poskytujúci úver v rámci svojho predmetu činnosti) a spotrebiteľ (ktorý prijíma úver na svoju osobnú spotrebu); ide tu teda o typické občianskoprávne vzťahy. Vzhľadom na to je v plnom súlade s princípmi ochrany spotrebiteľa požiadavka, aby v prípade duplicitnej právnej úpravy rovnakých inštitútov súkromného práva, bola (aj z hľadiska premlčania, dĺžky premlčacej doby a jej plynutia) aplikovaná právna úprava obsiahnutá v Občianskom zákonníku, a nie v Obchodnom zákonníku. Pre správnosť aplikácie občianskoprávnej premlčacej doby v absolútnych obchodoch majúcich zároveň spotrebiteľský charakter poukázal na rozhodnutie ústavného súdu z 19. júna 2013 sp. zn. I. ÚS 402/2013. V súvislosti s povahou úverovej zmluvy za spotrebiteľskú vychádzal z obsahu smernice Rady 87/102/EHS z 22. decembra 1986, ktorá klienta úverového vzťahu, ktorému je úver poskytovaný, sama definuje označením „spotrebiteľ“.

61. Dovolací súd súhlasí s tvrdením, že v čase uzavretia predmetnej Zmluvy o úvere (28. februára 2006)

nebola kategória úverových zmlúv explicitne uvedená v § 52 ods. 1 OZ ako zmluva spotrebiteľská, avšak od 25. novembra 2004 bolo účinné ustanovenie § 23a zákona č. 634/1992 Zb. o ochrane spotrebiteľa, podľa ktorého spotrebiteľskými zmluvami sú zmluvy uzavreté podľa Občianskeho zákonníka, Obchodného zákonníka, ako aj všetky iné zmluvy, ktorých charakteristickým znakom je, že sa uzavierajú vo viacerých prípadoch, a je obvyklé, že spotrebiteľ obsah zmluvy podstatným spôsobom neovplyvňuje. Na základe daného ustanovenia je zrejmé, že v rozhodnom čase za spotrebiteľskú zmluvu bolo možné považovať aj so spotrebiteľom uzatvorenú úverovú zmluvu podľa Obchodného zákonníka, pričom na takúto zmluvu bolo potrebné aplikovať ustanovenia spotrebiteľského práva chrániace spotrebiteľa. Na vyššie uvedený právny záver nemá vplyv ani skutočnosť, že Zmluva o úvere je absolútnym obchodnoprávnym vzťahom (čo dovolací súd nepopiera), a ani to, že úver poskytnutý na základe predmetnej zmluvy nebol poukazom na § 1 ods. 2 písm. a) zákona č. 258/2001 Z.z. spotrebiteľským úverom, a teda nepodlieha právnej úprave zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch. Avšak tu je nutné opätovne konštatovať, že predmetná zmluva má v zmysle zák. č. 634/1992 Z.z. o ochrane spotrebiteľa účinného v čase uzavretia zmluvy charakter zmluvy spotrebiteľskej. Teda pokiaľ by došlo k rôznej právnej úprave rovnakého inštitútu, napr. premlčacej lehoty, či odstúpenia od zmluvy, tak v Občianskom zákonníku, ako aj v Obchodnom zákonníku, tak by sa mala podľa § 52 ods. 2 OZ na všetky právne vzťahy, a teda aj inštitúty z nich vyplývajúce alebo sa ich týkajúce, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, prednostne aplikovať úprava v Občianskom zákonníku a nie obchodnoprávna úprava. Na vysvetlenie dovolací súd ešte uvádza, že všeobecne platí, že zmluvy uvedené v § 261 ods. 6 písm. d) Obchodného zákonníka, medzi ktoré patrí aj zmluva o úvere (§ 497 Obch Z) sa budú vždy riadiť Obchodným zákonníkom aj v prípade, že eventuálne ide o vzťah, ktorého účastníkom je spotrebiteľ. Vyplýva to z toho, že tu neexistuje paralelná právna úprava v Občianskom zákonníku, a teda možnosť voľby medzi právnou úpravou v Obchodnom zákonníku a v Občianskom zákonníku. V uvedenom prípade ide o zmluvy, ktoré nemajú paralelnú úpravu v Občianskom zákonníku. Záväzkové vzťahy kogentne ustanovené v Obchodnom zákonníku ako absolútne obchody sú takto označené preto, že zákonodarca vychádzal z ich obchodného charakteru, ktorý neovplyvňuje ani povaha účastníkov tohto vzťahu. Úverovú zmluvu deklaruje Obchodný zákonník v kogentnom ustanovení (§ 261 ObchZ) ako absolútny obchodný vzťah bez ohľadu na jeho subjekty. Na druhej strane charakter jedného zo subjektov ako spotrebiteľa pridáva tomuto vzťahu charakter spotrebiteľský v tom, že sa naň budú aplikovať aj ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách z Občianskeho zákonníka. Z hľadiska právneho režimu, teda má v takomto prípade úverová zmluva zmiešaný charakter, a to v závislosti od jej subjektov. Z neho vyplýva, že iný, podstatne odlišný obsah, bude mať úverová zmluva podľa toho, či jej subjektmi budú podnikatelia alebo im zákonom na roveň postavené subjekty verejného práva, alebo jednou zo strán takejto zmluvy bude spotrebiteľ a druhou podnikateľ. Prednostná aplikácia Občianskeho zákonníka na úverovú zmluvu, ktorej jednou zo strán je spotrebiteľ sa aplikuje na obe zmluvné strany, teda nielen na spotrebiteľa. Napríklad pri aplikácii právnej úpravy premlčania v Občianskom zákonníku má spotrebiteľ v prípade vzniku bezdôvodného obohatenia na strane podnikateľa, ale aj podnikateľ, v prípade vzniku bezdôvodného obohatenia na strane spotrebiteľa, kratšiu premlčaciu dobu na vrátenie bezdôvodného obohatenia (upravenú Občianskym zákonníkom v § 107), oproti dlhšej premlčacej dobe upravenej v Obchodnom zákonníku a pod. V prípade, že oba právne predpisy upravujú niektoré inštitúty odlišne (napr. odstúpenie, náhradu škody, zmluvnú pokutu, premlčanie a pod.), použije sa s poukazom na § 52 ods. 2 OZ v prípade vzťahu so spotrebiteľom založenom zmluvou, hoci aj zaradenou medzi absolútne obchody, prednostne úprava Občianskeho zákonníka.

62. Na podporu svojej argumentácie dovolací súd ešte poukazuje na právny záver vyjadrený v rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 27. augusta 2018 sp. zn. 2Cdo/153/2017, z ktorého navyše vyplýva, že na všetky spotrebiteľské záväzky, a teda aj na spotrebiteľské záväzky, ktoré sú svojou povahou tzv. absolútnym obchodom a boli uzavreté pred účinnosťou novelizovaného znenia § 52 ods. 2 tretia veta Občianskeho zákonníka, sa má prednostne použiť právny režim Občianskeho zákonníka a nie Obchodného zákonníka. Na potvrdenie správnosti uvedenej úvahy nemá norma § 52 ods. 2 tretia veta Občianskeho zákonníka prechodné ustanovenia. To znamená, že od jej účinnosti sa vzťahuje aj na právne vzťahy založené pred týmto dňom (viď aj rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 21. apríla 2015 sp. zn. 3 MCdo 14/2014).

63. Dovolací súd ešte na záver uvádza, že vzhľadom na vyššie uvedené možno konštatovať, že tak ako bola v dovolaní formulovaná právna otázka, možno ju považovať za otázku vo všeobecnosti už riešenú dovolacím súdom vo viacerých rozhodnutiach verejne dostupných a dohľadateľných (bolo na ne poukázané vyššie a možno ich ešte doplniť aj o ďalšie aktuálnejšie rozhodnutia napr. sp. zn. 5Obdo/71/2020 zo dňa 7.10.2020, sp. zn. 7 Cdo/249/2021 zo dňa 30.11.2021). Vzhľadom k tomu, že dovolanie bolo podané k tej istej právnej otázke tak z dovolacieho dôvodu podľa § 421 ods. 1 písm. a) CSP, ako aj podľa § 421 ods. 1 písm. b) CSP, dovolací súd posudzoval, najskôr, či od tejto právnej otázky záviselo rozhodnutie odvolacieho súdu a následne, či táto otázka napĺňa niektoré z písmen a) až c) v § 421 ods. 1 CSP. Ak dovolaateľ „netrafil“ dôvod prípustnosti dovolania v zmysle § 421 ods. 1 CSP, nie je to prekážkou preskúmania správnosti právneho posúdenia veci odvolacím súdom v dovolacom konaní. S poukazom na vyššie uvedené dovolací súd dospel k záveru, že v danom prípade došlo k odklonu od rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, čo založilo prípustnosť a aj dôvodnosť dovolania podľa § 421 ods. 1 písm. a) CSP a nie podľa § 421 ods. 1 písm. b) CSP (právna otázka ešte neriešená), nakoľko dovolaateľmi nastolená právna otázka už riešená bola, čo automaticky vylúčilo namietanie nesprávneho právneho posúdenia aj z toho dovolacieho dôvodu.

64. V dôsledku vyššie uvedených právnych záverov dospel dovolací súd k záveru, že napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu spočíva na nesprávnom právnom posúdení, keďže odvolací súd nesprávne aplikoval § 52 ods. 2 OZ z čoho vyplynula následne nesprávna prednostná aplikácia Obchodného zákonníka, na miesto prednostnej aplikácie ustanovení Občianskeho zákonníka pred ustanoveniami Obchodného zákonníka na predmetnú spotrebiteľskú zmluvu (napr. k otázke posúdenia účinkov odstúpenia od zmluvy o úvere v spojitosti s otázkou premĺčania). Súd nižšej inštancie na predmetnú vec prioritne aplikovali ustanovenia Obchodného zákonníka o odstúpení od úverovej zmluvy a následne len všeobecnú úpravu inštitútu premĺčania podľa Občianskeho zákonníka s tým, že mali za to, že prednostná aplikácia Občianskeho zákonníka sa na daný prípad nevzťahuje, keďže úverová zmluva bola uzavretá v čase, keď § 52 OZ neupravoval ako spotrebiteľské zmluvy aj úverové zmluvy. Táto otázka však už bola najvyššou súdnou autoritou vyriešená tak, ako dovolací súd uviedol v bodoch 57. až 63. odôvodnenia tohto rozhodnutia, ktoré riešenie je v rozpore so záverom odvolacieho súdu, resp. odvolací súd sa od tohto riešenia odklonil. Preto úlohou odvolacieho súdu bude zaoberať sa právnym posúdením účinkov odstúpenia od zmluvy o úvere podľa ustanovení Občianskeho zákonníka, ako aj s tým súvisiacou aplikáciou ustanovení Občianskeho zákonníka na žalovanými vznesenú námietku premĺčania sa nároku žalobcu vzniknutého po odstúpení od zmluvy v zmysle dopadov odstúpenia od zmluvy vyplývajúcich z Občianskeho zákonníka (napr. vznik bezdôvodného obohatenia).

65. Na základe uvedeného dovolací súd dospel k záveru, že dovolaťelia dôvodne namietali nesprávne právne posúdenie veci odvolacím súdom vo veci posúdenia účinkov odstúpenia od zmluvy o úvere a posúdenia premĺčania podľa Obchodného zákonníka a nie podľa Občianskeho zákonníka. Preto najvyšší súd napadnutý rozsudok odvolacieho súdu vo výroku I. a v závislom výroku III. zrušil (§ 449 ods. 1 CSP) a vec vrátil odvolaciemu súdu na ďalšie konanie (§ 450 CSP). V ďalšom konaní je súd viazaný právnym názorom dovolacieho súdu vysloveným v tomto uznesení (§ 455 CSP). Keďže dovolaniu bolo vyhovené v dôsledku čoho dovolací súd zrušil napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu vo výroku I. a III., dovolací súd nerozhodoval o návrhu dovolaateľov na odklad vykonateľnosti rozsudku odvolacieho súdu v zmysle ustanovenia § 444 ods. 1 CSP.

66. V novom rozhodnutí rozhodne odvolací súd znova aj o trovách pôvodného konania a aj o trovách dovolacieho konania (§ 453 ods. 3 CSP).

67. Toto rozhodnutie prijal Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte pomerom hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 01.05.2011).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.